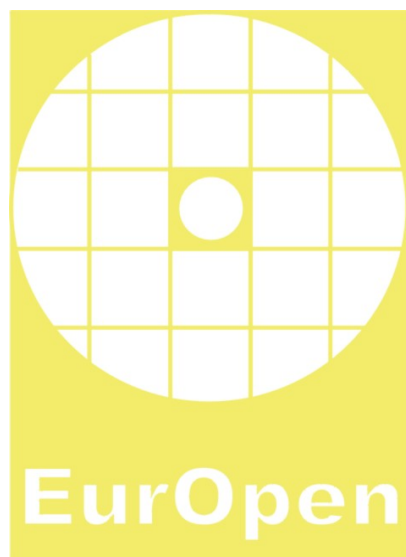

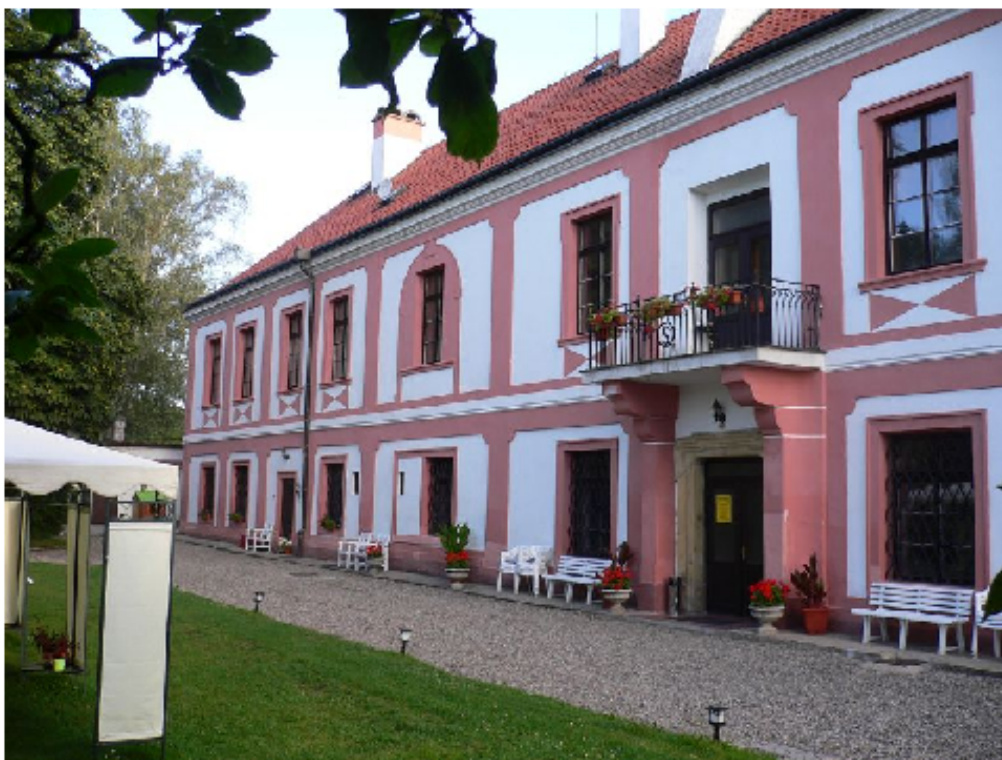
Česká společnost uživatelů otevřených systémů EurOpen.CZ
Czech Open Systems User Group

www.europen.cz

Myšlení, řeč, jazyk

mezi čtyřicátou konferencí a desátým mezioborovým setkáním

15. června 2012
zámek Lobeč

Přípravný výbor:
Felbáb Jiří
Šlosarová Anna
Rudolf Vladimír

Proč téma myšlení, řeč a jazyk aneb mezi 40. konferencí a 10. mezioborovým setkáním

Protože jde o téma ryze praktické. Myšlením, řečí a jazykem si všichni vyděláváme na živobytí. Od psaní odborných textů, například grantových žádostí, po psaní perlových skriptů.

Protože jde o téma skutečně mezioborové.

Protože je o ně zájem. Dokazuje řada přednášek na akcích EurOpenu, které se tomuto tématu věnovaly.

Protože předběžný zájem o akci s tímto zaměřením byl.

Mezioborová témata se do popředí zájmu dostala postupně. Na začátku jen jako úvodní slovo na konferenci, později následovala ještě večerní přednáška. A pak samostatná setkání, které se letos uskuteční ve Štědrónině již podesáté.

Kde je jazyk a myšlení téma, které je nám blízké nebo kde jeho pochopení pomůže ulehčit život? A jak se o z těchto tématech hovořilo na EurOpenu?

Přirozený jazyk

Přirozený jazyk si jako samozřejmý komunikační prostředek ani neuvědomujeme. Má svoji historii, vědu, která se jím zabývá, má současnost, která ho mění. Existují jazyky živé, spící i ty, kterým hrozí zánik. Jazyk se na jedné straně vlivem mnoha okolností zjednodušuje, na druhé straně se zdá, že široká veřejnost se o správné použití jazyka zajímá. V Německu měla obrovský úspěch kniha *Představuje dativ zánik genitivu?* a její autor Bastian Sick je schopen v jednom měsíci vyprodat 20 přednášek ve sportovních halách.

O každodenním používání jazyka hovořil mimo jiné i Ivan M.Havel ve Starých Splavech, v roce 1997 ve svém úvodním slovu Globální svět a Internet.

Zúžit ale mateřský jazyk jen na vyjadřovací prostředek každodenního použití by bylo zjednodušení, je to jen část, i když ta nejviditelnější. Jazyk je i základní složkou národní identity. I proto si ho právě Poláci a Francouzi chrání zákonem, podobně i Češi a Němci, byť ne tak přísně (mimořádně, kdypak byl přijat první jazykový zákon v Čechách?)

Pracovní jazyk

Nelze oddělovat od jazyka přirozeného, dodává jen jistá pravidla, která v určitých situacích usnadňují život. Pracovní jazyk má mnoho odstínů, třeba už uvedený jazyk grantových žádostí, ale i přednášek, článků či odborných publikací.

Přednášku o přednášce aneb jak (ne) přednášet, uvedl Ivan Rynda ve Štědrónině v roce 2004. Na téma Mass Media Conglomeration and the Internet Question: A Mass Communications Perspective hovořil Todd Nesbitt na Orlíku v roce 1998.

Cizí jazyk

Kde se nás to týká? Jako účastníka na konferenci. Jako přednášejícího na konferenci. Jako moderátora na konferenci, i EurOpenu. V práci. Telefony. Maily. Tele- i videokonference. Dokumentace. Příspěvky. Především v oborech, které to mají takřikajíc v genech, technické, moderní. IT.

Ve Stopařově průvodci po Galaxii se vyskytuje babelfish, pravděpodobně nejpodivnější věc ve Vesmíru, pijavici podobná žlutá rybička, která vložena do ucha dokáže překládat z kteréhokoli jazyka. To v reálném životě ale neexistuje a naučit se cizímu jazyku bývá v míře závislé na talentu dost velká dřina. Ale pochopení struktury cizího jazyka pomáhá pochopit jazyk mateřský.

Otto Pacholík přednášel v Nečtinech v roce 1999 o Nástrojích pro překlad podporovaný počítačem (CAT) a zkušenosti z jejich používání v praxi,

Formální jazyk

Má svou gramatiku, syntaxi i sémantiku. I skládání elementárních struktur do větších celků, zejména v procedurálních jazycích vyšší úrovně, má-li být korektní, musí respektovat pravidla, která se podobají pravidlům pro psaní v přirozeném jazyku a snažit se o kohezi či koherenci.

Libor Dostálek ve Strážnici hovořil o ASN.1, BER a DER, 2003 a Jiří Kosek o Sémantice na webu v Kořenově 2008.

Počítačová lingvistika

Snaha o automatizované porozumění přirozenému jazyku a jeho interpretaci je velké téma, obor, kterým se mnozí z nás zabývají a představují v něm opravdovou špičku. Přednášek na toto téma byla celá řada :

Počítačová lingvistika, Jan Hajič, Nové Hutě, 1997,

Řeč jako prostředek komunikace s počítačem, Josef Psutka, Velké Bílovice, 2000,

Trends in Natural Language Analysis, James Critz, Štědrónín, 2008,

Automatická telefonní spojovatelka, Luboš Šmídl, Tomáš Valenta, Petr Hanousek, Kořenov 2008.

Myšlení a učení

Neurověda udělala v posledních dvaceti letech ohromný pokrok k vysvětlení fungování lidského mozku, myšlení a učení. Zdá se, že můžeme vysvětlit mnohé z toho, co bylo dříve doménou filosofie. O neurofyzilogii učení a paměti hovořil Karel Ježek ve Štědróníně roku 2004 a přednášku na téma Neurovědy a IT měli Milan Šárek s Pavlem Vorašem na 27.konferenci v Srní, 2005.

Filosofie

V některých oblastech a směrech má filosofie a počítačová věda velmi blízko. Pozitivismus, filosofie jazyka. Carnap, Wittgenstein, Karl Popper či Noam Chomsky, otec moderní lingvistiky a zásadní postava současné analytické filosofie. O Karlu Popperovi a filosofii vědy hovořil Jan Slavík ve Štědróníně v roce 2002.

A co je připraveno do Lobče?

Latina je jazyk stále všudypřítomný, byť si to leckdy neuvědomujeme. Třeba ve slovech rebel či virtuální pískoviště. Zásadně ovlivnila západní civilizaci A jak říká Lubor Kysučan, logičnost latiny může fascinovat právě informatika. O latině a Internetu bude druhá přednáška prvního bloku.

Mark Schneider má jak dlouholeté zkušenosti s výukou cizích jazyků a to nejen s Čechy, hovoří mnoha jazyky, mimo jiné i španělsky, francouzsky, anglicky, česky a lužickosrbsky a napsal učebnici němčiny pro česká gymnázia. Bude hovořit o tom, jaké problémy dělá studium jazyků a jak je možné ho zlepšit.

Stává se Internet hlavním zdrojem vědění a referencí, na který se lidé obrací v první řadě?

V počítačové praxi určitě, každý programátorský problém se dá takzvaně vygooglit, člověk si může být jist, že s něčím podobným se už někdo setkal a publikoval to webu. Jak je to v ostatních oborech?

O tom bude hovořit Petr Koubský.

Dolf uvažoval o tom, jak připomenout, že EurOpen bude mít 25 let a 40. konferenci. Podařilo se mu získat Honzu Müllera a Zdenka Jirkovce, aby na toto téma napsali úvodní slovo do pozvánky na 40. konferenci. Bude zajímavé se podívat na desítky sborníků, které EurOpen publikoval a stovky příspěvků, které na na konferencích zazněly. Jak dopadají posuzování kritérii na psaní odborných textů?

Výběr místa je pro akce EurOpeny vždy klíčovou záležitostí. Lobeč má genia loci. Věřím, že účastníkům se bude líbit.

Zuzana Pavlík-Šimonková bude hovořit o nejen o Lobči, Stránově a Housce, ale také o Josefu Šimonkovi, který byl mimořádnou postavou českého hospodářského i politického života na přelomu devatenáctého a dvacátého století.

Na shledanou v červnu na Lobči.

Jiří Felbáb

Program setkání

11:30	Otvírá se registrace i restaurace	
12:30	Úvodní slovo	Jiří Felbáb
12:35	Latina mezi starověkem a současností aneb živé dějiny mrtvého jazyka	Lubor Kysučan
13:25	Latina v moderních médiích	Martin Holan
14:10	Oběd	
14:40	Jak se Češi učí cizí jazyky?	Mark Schneider
15:25	Jak internet ovlivňuje proces myšlení a učení	Petr Koubský
16:10	Přestávka na kávu	
16:40	Jak napsat příspěvek pro EurOpen aneb ohlédnutí za 25 lety a 40 konferencemi	Jiří Felbáb
17:25	Josef Šimonek a Lobeč	Zuzana Pavlík-Šimonková
18:10	Večeře s ochutnávkou regionálních vín (například vinařství Bettina Lobkowicz a Kraus Mělník) ve vinném sklepě. Podle počasí pak buď venku na zahrádce nebo v zámku neformální diskuse.	

Konferenční poplatky

Vložné	Členové	Nečlenové
Zaplaceno do 11.6.2012	500 Kč	700 Kč
Zaplaceno po 11.6.2012	600 Kč	800 Kč

Ubytování činí 300 Kč, strava 400 Kč.

Latina mezi starověkem a současností aneb živé dějiny mrtvého jazyka

Přednáška se ne zcela klasickým jazykem zabývá nejdůležitějším klasickým jazykem Evropy, tj. latinou. V jejím rámci se podíváme pod kůži zavedeným mýtům o latině a porozhlédneme se po jejich dlouhých dějinách a proměňujících společenských rolích od Říma až po současnost. Ukážeme si, jak a v čem ovlivnila živé jazyky včetně naší mateřštiny a zamyslíme se nad tím, čím může obohatit současné vzdělání, kulturu a vědu a co může tento zdánlivě nmoderní jazyk sdělit modernímu světu.

Lubor Kysučan

Lubor Kysučan (narozen 1968 v Brně), brněnský a valašský patriot a příležitostný toulavý světoobčan po různých koutech světa. Vystudoval latinu a češtinu na MU v Brně, tamtéž získal doktorát z klasické filologie. Působí na FF UP v Olomouci a na FSS MU v Brně. Ve své akademické práci se zabývá sociálními a kulturními dějinami pozdní antiky, dějinami latiny a environmentálními problémy starověku. Na znepokojujivé otázky, které ho napadají v knihovnách i mimo jejich zdi při setkáních s minulostí a současností, hledá odpovědi ve svých knihách *Na zlomu času* a *Oni a my*.

Latina v moderních médiích

V obecných představách je latina mrtvým jazykem starých školometských a podivínských profesorů vzdálených každodenní realitě. Přednáška se snaží ukázat, že latina je nejen jazykem živým schopným komunikovat o všech stránkách soudobého světa, ale současně má i své nezastupitelné místo v médiích a populární kultuře šířené těmi nejmodernějšími technologiemi. Nahlédneme na stránky latinské Wikipedie a latinských blogů, poslechneme si ukázkou z rozhlasového vysílání v latině a podíváme se, jak se latina může uplatnit ve filmu, fantasy literatuře, komiksu, internetových diskusních fórech i metalové hudbě.

Martin Holan

Martin Holan (narozen 1990 v Moravské Třebové) absolvoval gymnázium v Jevíčku a v současné době studuje latinskou a anglickou filologii na Filozofické fakultě UP. V roce 2011 zvítězil v celonárodní olympiádě v latině Certamen Latinum. S nadšením pěstuje živou latinu a současně se do hloubky zajímá o moderní informační technologie a jejich využití při propagaci a šíření latiny.

Jak se Češi učí cizí jazyky?

Co dělá Čechům největší potíže, když se učí cizí jazyk? A naopak, co je pro cizince nejobtížnější na češtině? Jak by se měl člověk učit, aby studium bylo co nejefektivnější? Jen pár minut, ale pravidelně? Nebo je lepší dlouhodobější pobyt, nejlépe v zahraničí? Jak si zajistit, že jazyk jednou naučený nezapomenu? Mohou nová média výrazně ulehčit studium a zlepšit výsledky?

Mark Schneider

Učitel německého jazyka v jazykové škole, 17 let praxe v oboru, externí spolupracovník Cermatu Absolvent Würzburger Dolmetscherschule, španělština a francouzština, obor Wirtschaft. Autor učebnicového souboru *Sprechen Sie Deutsch?* a učebnicového souboru *Ene mene, Tintenfass* pro 1.-5. ročník ZŠ a *Macht mit!* (učebnice mají doložku MŠMT).

Jak internet ovlivňuje proces myšlení a učení

Ovlivňuje Internet proces myšlení a učení? A pokud ano, jak? Zužuje se kulturní dědictví lidstva na to, co najde Google?

Ing. Petr Koubský CSc.

Vystudoval ASŘ na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze (1983), kde také obhájil disertační práci v oboru technická kybernetika (1989). Do roku 1990 byl programátorem, poté do roku 1999 ve vydavatelství Softwarové noviny, s. r. o. jako šéfredaktor měsíčníku *Softwarové noviny* a dále ve stejném vydavatelství šéfredaktorem newsletteru *Inside - Trendy* a strategie na českém trhu IT. Vedle *Inside* a *Softwarových novin* pravidelně publikuje nebo publikoval v *Respektu*, *MF Dnes* a *Lidových novinách*. Pětkrát získal cenu *Osobnost roku české informatiky* (1996, 1997, 2000, 2001, 2003). Přednáší předmět *Jak rozumět trhu IT* na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Jak napsat příspěvek na EurOpen aneb ohlédnutí za 25 lety a 40 konferencemi

Příspěvek do sborníku je odborný text, pro jehož strukturu a styl platí respektovaná pravidla. Přednáška stručně shrne tato pravidla a na vybraných příspěvcích z konferencí EurOpen ukáže jejich použití.

Ing. Jiří Felbáb

pracuje přes třicet let jako vývojář informačních systémů. Zájem o jazyk probudila právě tato profese. Spolupracoval na lokalizaci několika databázových manuálů a řemeslné dovednosti takto získané pak uplatnil při překladu několika knih s počítačovou tematikou, z nichž nejvíce si cení Principů operačního systému Unix Maurice Bacha (česky 1993) a Objektově-relačních databází Michaela Stonebrakera (2000). Odměnou mu za to byla spolupráce s kolegy, kteří na českém vydání spolupracovali. Zkušenosti při překladech získané shrnul v příspěvku 'Některé problémy překladu textů s počítačovou tematikou', publikovaném ve sborníku „15x o překladu“ Jednoty tlumočnicků a překladatelů v roce 1999.

Josef Šimonek a Lobeč

Josef Šimonek byl 30 let generálním ředitelem Škody Plzeň a nejbližším spolupracovníkem Emila a Karla Škodových. Po první světové válce udělal během roku z upadajícího a zadluženého podniku špičkový podnik světového významu. Byl posledním, koho rakouský císař Karel povýšil do šlechtického stavu i senátorem v nové Československé republice. Do rodinného majetku patřily a dnes znovu patří mimo jiné i zámky Lobeč a Nový Stránov a hrad Houska.

Ing. Zuzana Pavlík-Šimonková

Vystudovala Provozně-ekonomickou fakultu České zemědělské univerzity. Ve firmě Ing. Jaromír Šimonek vede divizi turistiky a nemovitostí, do jejíž správy spadají i zámky Lobeč a Nový Stránov a hrad Houska.

Kdy	Seminář začíná v pátek 15.6.2012 od 12:30 hodin. Oficiální program končí tentýž den do 20 hodin, neoficiální část pak končí v sobotu 16.6.2012. Stravování je zajištěno do sobotní snídaně.
Kde	Zámek Lobeč Lobeč 1 277 36 Lobeč http://www.dvur-lobec.cz
Jak se přihlásit	Na seminář je nutné se přihlásit pomocí webové aplikace http://www.europen.cz Případné další informace u pí. Šlosarové: tel: 377632701 fax: 377632702 e-mail: europen@europen.cz
Co zahrnuje účastnický poplatek	Vložné, občerstvení během přestávek. Ubytování a strava je hrazena samostatně.
Úhrada poplatku	č.ú. 478928473, kód banky 0300 variabilní symbol v elektronické přihlášce společnost EurOpen.CZ, Univerzitní 8, Plzeň IČO: 61389081 Společnost EurOpen.CZ není plátcem DPH.
Neúčast	Při neúčasti se účastnický poplatek nevrací.
Doklad o zaplacení	Zašleme v rámci vyúčtování po skončení semináře.
Uzávěrka přihlášek	14.6.2012 nebo při naplnění ubytovací kapacity.
On-line přihlášky	Elektronická přihláška je na adrese http://www.europen.cz V programu konference může dojít k drobným časovým i obsahovým změnám.
Kapacita	Kapacita přednáškového sálu a ubytovací kapacita hotelu limitují počet účastníků na 40.
Další informace	Požívatí audio či video záznamů bez svolení přednášejících a organizátorů konference není povoleno.

Jak se dostat do Lobče

N 50°27,544' E14°40,111'

